

Katedra w Oliwie Pomnikiem Historii

Zdaniem znawców historii Gdańska oliwska katedra powinna trafić na listę Pomników Historii

ALEKSANDRA KOZŁOWSKA

••
- Pomnik Historii to najwyższa forma nobilitacji zabytków - mówi Tomasz Błyskosz, dyrektor Krajowego Ośrodka Badań i Dokumentacji Zabytków w Gdańsku, który właśnie przygotowuje wniosek o wpis na tę listę oliwskiej katedry. - W tej chwili tytuł ten ma 35 obiektów w Polsce, m.in.: Wawel, Wieliczka, Częstochowa, Biskupin, Gniezno, Kalwaria Zebrzydowska. Generalnie zasada jest taka: za Pomnik Historii uznaje się najcenniejsze i najbardziej reprezentatywne w danym „gatunku” obiekty: zamki, pałace, kościoły, centra miast, miejsca bitew, cmentarze. Jest też jeden zabytek techniki - Kanał Augustowski. Choć dziś tytuł Pomnika Historii to tylko prestiż, razem z Ministerstwem Kultury sta-

ramy się, by w ciągu 2-3 lat za prestem szły państwowe pieniądze na renowację tych obiektów.

Dlaczego katedra w Oliwie powinna stać się Pomnikiem Historii? - Właściwie nie tylko katedra, ale cały zespół cysterski wraz z parkiem - precyzuje Błyskosz. - Oliwa dla historii Pomorza to miejsce najcenniejsze, wręcz magiczne. W katedrze pochowani są przecież pomorscy książęta, leżą tu także przedstawiciele znakomych rodów: Konarscy, Kosowic, Konopaccy, Potuliccy. Wnętrze kościoła zawiera wybitne dzieła sztuki, m.in. obrazy Hermanna Hahna i Andreasa Stecha czy pierwsze renesansowe dzieło w Gdańsku - nagrobek wspomnianej rodziny Kosów wykonany przez Willema van den Bloecke - dodaje Błyskosz.

W tej chwili Tomasz Błyskosz przygotowuje wniosek o wpis katedry na

listę Pomników Historii, gotowa dokumentacja trafi do rady Ochrony Zabytków i jeśli członkowie Rady pozytywnie zaopiniują wniosek, prezydent RP go zatwierdzi.

- Czas na to najwyższy - komentuje pomysł prof. Andrzej Januszajtis. - Katedra w Oliwie to przecież nasz Wawel, tu pod prezbiterium pochowani są książęta pomorscy, m.in.: Świętopelk i jego syn Mściwój II, w klasztorze Cystersów został podpisany Pokój Oliwski, wydarzenie na skalę europejską. Katedra to także mnóstwo cennych zabytków, m.in. drugie co do wielkości organy w Polsce. Oliwa to miejsce unikalne także ze względu na park, gdzie tzw. Oś Oliwska, czyli widok na Bałtyk wraz ze stawem, który optycznie „zlewa się” z morzem, to niespotykany nigdzie indziej ewenement. ●

FAPAL MALKO

Tomasz Błyskosz przygotowuje wniosek o wpis katedry w Oliwie na listę Pomników Historii